

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C291 – WON24**
zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 23 september 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de langdurige procedure voor de goedkeuring van het reglement voor de toewijzing van sociale woningen	3
Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de recente beslissing van de federale regering om 60 miljoen euro uit te trekken voor het grootstedenbeleid en de gevolgen daarvan op het Vlaamse stedenbeleid	6
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de blokkering van vergunde hernieuwbare-energieprojecten in het noorden van West-Vlaanderen wegens te weinig hoogspanningscapaciteit	
Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het tekort aan capaciteit op het hoogspanningsnetwerk	7
Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de uitvoering van het Grond- en Pandendecreet wat de verdeling van de sociale koopwoningen betreft	12
Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het nationaal actieplan hernieuwbare energie	15
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de waarborgstelling door sociale huisvestingsmaatschappijen	18

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de langdurige procedure voor de goedkeuring van het reglement voor de toewijzing van sociale woningen

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, een aantal leegstaande nieuwe sociale woningen in de Beernemse Bloemendalestraat werden deze zomer eindelijk toegewezen. Het noodzakelijke reglement hiervoor liet anderhalf jaar op zich wachten. Het gaat om zogenaamde kangoeroewoningen, waarin een hulpbehoevende persoon kan wonen, en erboven de familie of mantelzorger. Deze vorm van wonen wordt publiek gepromoot. De panden zijn eigendom van sociale bouwmaatschappij Vivendo, maar om ze aan kandidaat-huurders toe te kennen is volgens de regelgeving een specifiek gemeentelijk reglement nodig dat voorrang geeft aan families die nood hebben aan een dergelijke woning.

Dit reglement vertrok in november 2008 al voor goedkeuring naar de Vlaamse overheid, maar de beslissing liet anderhalf jaar op zich wachten: pas in april 2010 besliste u, minister, tot een afkeuring. Hierop werd het reglement dan door de gemeente snel en eenvoudig aangepast en voorgelegd aan de gemeenteraad, waarna u er opnieuw over moest oordelen. Uiteindelijk keurde u het reglement na aanpassing goed in juli-augustus, als ik me niet vergis.

Dit is zeer recent. Minister, u weet dat ik en mijn fractie nogal gevoelig zijn voor leegstand van sociale woningen in Vlaanderen. We hebben de voorbije periode onze portie al gehad voor wat betreft leegstaande sociale woningen die zouden moeten worden gerenoveerd en die 5 tot 10 jaar blijven wachten op renovatie. We kennen het schrijnende verhaal van Aarschot waar tientallen nieuwbouwwoningen 5 jaar leegstaan omdat de sociale huisvestingsmaatschappij in proces ligt met een aannemer en uiteindelijk een dading van meer dan 800.000 euro moet sluiten. Nu krijgen we dit geval, waar verschillende nieuwe woningen anderhalf jaar leegstaan omwille van een reglement dat niet goedgekeurd geraakt door uw administratie.

Concreet: waar ligt de fout? Recent wijzigde de wetgeving waarbij de gemeente, in plaats van de bouwmaatschappij, deze reglementen moet opstellen en goedkeuren. De burgemeester van Beernem stelt heel duidelijk dat zijn gemeente onvoldoende knowhow en personeel in huis heeft om met deze complexe materie, eigen aan de sociale huisvesting, om te gaan.

Minister, dat sociale woningen leegstaan omdat men jaren geen visie heeft op hoe men ze wil renoveren, is één ding en is schandelijk te noemen, maar dat men nu ook nieuwe sociale woningen meer dan anderhalf jaar laat leegstaan omdat men een simpel reglementje niet krijgt goedgekeurd, dan vraag ik me af waar we naartoe gaan met de sociale huisvesting in Vlaanderen.

U kunt zeggen: dat is een eenmalig voorval, het is een van de eerste gevallen na de aanpassing van de wetgeving. Minister, was deze wetswijziging wel nodig waarbij de gemeenten deze reglementen moeten opstellen in plaats van de bouwmaatschappijen? Zou het niet veel beter zijn dat u de wetgeving opnieuw aanpast en de huisvestingsmaatschappijen zelf de reglementen weer opstellen? Ik vraag dit omdat er blijkbaar al intergemeentelijke woondiensten in oprichting zijn, bijvoorbeeld in Beernem, Oostkamp, Damme en Zedelgem. Die gemeenten hebben de handen al in elkaar geslagen om de informatie te groeperen om deze reglementen en alles wat erbij hoort, te kunnen opstellen. Minister, het kan toch niet de bedoeling zijn dat we een intercommunale hebben om een intercommunale te helpen? Dat zal alleen maar raden van bestuur creëren en ons in een spinnenweb brengen van een onoverzichtelijke structuur.

Ik weet niet of die wetgeving tijdens uw ministerschap is aangepast of dat van uw voorganger, dat heb ik niet gecontroleerd. Mijn vraag is: was dit wel een goede wijziging? Wat is uw mening daarover? Kan die wel teruggeschroefd worden? Hoe evalueert u zo'n situatie? Heeft dit probleem zich ook in andere dossiers voorgedaan? Dit dossier heeft de media gehaald en is bekend, maar ik kan me inbeelden dat er nog gemeenten zijn die niet de knowhow in huis hebben om dit te doen. Kan uw administratie niet proactief de gemeenten in dergelijk geval meteen op het juiste spoor zetten? In april 2010 besliste u tot een afkeuring. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad het herbekeken. Waarom is dit dossier van november 2008 tot april 2010 onaangeroerd op uw administratie blijven liggen? Ik stel alleen vast dat die nieuwe sociale woningen meer dan een jaar hebben leeggestaan, terwijl de wachtlijsten toch nog niet gekrompen zijn. Waarom kon uw administratie niet eerder een advies geven aan de gemeente hoe het te doen, zodat het sneller in orde zou zijn?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Collega's, ik zal de heer Reekmans moeten teleurstellen, want wat hij zegt, klopt helemaal niet.

Er zijn intussen 51 dossiers met gemeentelijke toewijzingsreglementen ingediend. Geen enkel van die dossiers is buiten termijn behandeld. Er is een termijn van 90 kalenderdagen. Alle dossiers zijn binnen die 90 dagen behandeld. Mocht dat niet zo geweest zijn, dan waren die reglementen trouwens automatisch goedgekeurd. U weet blijkbaar niet dat als men niet binnen de 90 dagen een afkeuring of goedkeuring betekent, het reglement automatisch wordt aanvaard omdat de overheid dan in gebreke zou blijven. Mijnheer Reekmans, wat u zegt, klopt dus helemaal niet.

Ik zal u even zeggen wat er werkelijk is gebeurd – misschien interesseert u dat wel. Op 15 december 2008 is het dossier van Beernem een eerste keer bij de administratie ingediend. De administratie toetst dan of het dossier volledig is zodat het ontvankelijk kan worden verklaard. Men heeft een lokaal toewijzingsreglement gekregen met een doelgroepenluik. Artikel 28 van het kaderbesluit Sociale Huur verplicht namelijk om een doelgroepenplan toe te voegen. Een week na het indienen van het dossier is er al een brief verstuurd aan de gemeente Beernem waarin werd vermeld dat het dossier niet volledig was. Op 21 januari 2010 heeft Beernem – er is inderdaad veel tijd over gegaan, maar dan wel in Beernem en niet in onze administratie – een nieuw dossier ingediend met een doelgroepenplan. Dat dossier was wel volledig.

Op 22 januari – de dag nadien al – is het dossier ontvankelijk verklaard en is de termijn van 90 dagen ingegaan. Binnen die termijn heb ik de beslissing genomen om het reglement niet goed te keuren. Er waren een aantal aspecten die niet correct waren. Ik vond het project van kangoeroewonen inhoudelijk wel heel waardevol. Ik heb de gemeente op eigen initiatief uitgenodigd voor overleg. De gemeente is hierop ingegaan. Het overleg vond plaats tussen mijn kabinet, de administratie, de gemeente en de sociale huisvestingsmaatschappij. Er zijn twee vergaderingen geweest waarop we oplossingen hebben gezocht en gevonden. De gemeente heeft onmiddellijk een nieuw voorstel ingediend. Dat voorstel heb ik zeer snel goedgekeurd. Het klopt dat er een redelijke tijd is over gegaan, maar het klopt niet dat de Vlaamse overheid getalmd heeft, wel integendeel. We hebben telkens initiatief genomen waar we konden.

U vraagt ook in welke mate onze mensen kunnen helpen bij het opstellen van een plan. Het Agentschap Wonen-Vlaanderen heeft provinciale diensten die gemeenten ondersteunen. De gemeenten kunnen hen advies vragen en vragen stellen over die reglementen. Zij kunnen hen consulteren: het moet niet, maar het kan. Vanzelfsprekend stellen zij geen plan op in de plaats van de gemeenten. Dat is niet hun taak, maar de gemeenten kunnen bij hen terecht voor advies.

Ik vind het heel belangrijk dat de gemeentelijke toewijzingsreglementen de gemeenteraad passeren omdat er best een democratisch verkozen bestuur is dat deze valideert. De reden van bestaan van die reglementen is dat elke lokale situatie anders is en dat het volgens mij onmogelijk zou zijn om vanuit Brussel één reglement op te stellen dat van toepassing zou moeten zijn op alle gemeenten. De gemeenten kunnen best zelf op basis van hun populatie – er zijn misschien veel senioren met een woonbehoefte of er zijn misschien veel grote gezinnen – zeggen wat de prioriteiten zijn. We moeten vanuit Brussel niet te eng aflijnen, maar we moeten wel toetsen of ze beantwoorden aan de regelgeving.

Uw vraag was dus relevant in die zin dat er inderdaad een hele tijd is over gegaan, maar dat ligt zeker niet aan de snelheid van werken van de Vlaamse administratie.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, u kunt al raden dat ik u ga zeggen dat het mij eigenlijk niet interesseert wie in fout is. (*Opmerkingen van minister Freya Van den Bossche*)

Minister, ik stel enkel vast dat deze nieuwe kangoeroewoningen in Beernem, waar aan de promotie heel wat geld wordt gepend, 21 maanden leeg hebben gestaan. 21 maanden hebben gezinnen er niet in kunnen wonen en 21 maanden hebt u de wachtlijsten niet doen krimpen omdat een reglementje niet werd goedgekeurd.

We lijden aan ‘reglementitis’ en in dit land is het door die reglementen soms heel moeilijk om bepaalde dingen te doen, maar of het nu de Vlaamse overheid is die in fout is, of de gemeente of eender wie, interesseert me eigenlijk niet. Wat mij interesseert, is dat we in Vlaanderen een huisvestingsbeleid gaan voeren dat echt sociaal is en dat we tenminste eens iets gaan doen aan de leegstand die ontstaat omdat sociale huisvestingsmaatschappijen geen visie op renovatie hebben, 5 tot 10 jaar moeten nadenken over hoe ze een woning zullen renoveren en 5 jaar een proces voeren met een aannemer over een straat die te hoog ligt, wat de fout van de gemeente is. Minister, het is uw taak als minister van Wonen om hiertegen op te treden.

Ik heb niet echt een antwoord gekregen op mijn vraag over de recent aangepaste wetgeving. Want als de wetgeving recent niet was aangepast – die de gemeenten verantwoordelijk maakt – en als u de verantwoordelijkheid had gelaten bij de sociale huisvestingsmaatschappijen zoals voorheen, dan was er geen schrijnende leegstand van 21 maanden geweest. Ik heb een aanvullende vraag: hoort dit volgens u bij een van de kerntaken van de gemeentebesturen? Dat is de belangrijkste vraag die de burgemeester van Beernem in de media naar voren heeft gebracht. Die man zegt dat zijn gemeente voor zo’n wetgeving en zulke dossiers niet klaar en niet voorbereid is. Was de recent aangepaste wetgeving dus wel een goede zaak? Ik kreeg daar nog graag een antwoord op.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik vind de essentie van de regelgeving, namelijk dat een gemeente zelf kan beslissen over de manier waarop ze toewijst, belangrijk omwille van een verschillende lokale situatie. Ik vind het ook belangrijk dat een gemeente als politiek orgaan dit doet, omdat er zo ook een democratische controle is.

Ik weet niet of u collega’s hebt in de gemeenteraad van Beernem, maar als dat zo is, dan raad ik u aan om daar een aantal van uw vragen te laten stellen.

Ik ben altijd bereid om procedures te vereenvoudigen. We onderzoeken ook hoe we ze eenvoudiger kunnen maken. Wat voor mij belangrijk is, is dat het de gemeente moet zijn die zelf op basis van de lokale situatie kan beslissen hoe er wordt toegewezen. Dat moet in een reglement staan dat democratisch wordt goedgekeurd, anders kan men lukraak aan eender wie eender wat gaan toewijzen. Ik hoop dat die tijden ver achter ons liggen en dat u daar niet naar terug wilt keren. Als er een reglement is, dan is het enige orgaan dat het reglement kan vaststellen, de gemeente zelf. Die is op democratische wijze samengesteld en kent de situatie

het best. We zijn bezig met het vereenvoudigen en checken van procedures. We kunnen daar wellicht enige winst op boeken, wat zal resulteren in tijdwinst. De essentie van de regelgeving zal ik zeker niet aanpassen.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, het is heel teleurstellend dat u de essentie van uw wetgeving niet wilt aanpassen, zeker als u weet dat er momenteel intergemeentelijke woondiensten in oprichting zijn, bijvoorbeeld in Beernem, Oostkamp, Damme en Zedelgem, om uw wetgeving te kunnen uitvoeren. U noemt dat procedures vereenvoudigen, ik noem dat iets anders.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de recente beslissing van de federale regering om 60 miljoen euro uit te trekken voor het grootstedenbeleid en de gevolgen daarvan op het Vlaamse stedenbeleid

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, deze recente beslissing is ondertussen al enkele maanden oud, maar de vraag om uitleg komt vandaag aan bod. In Vlaanderen bestaat er een consensus dat het grootstedenbeleid een exclusieve Vlaamse bevoegdheid is. Dat neemt echter niet weg dat ook de federale regering zich geroepen heeft gevoeld om een eigen grootstedenbeleid uit te werken, met eigen accenten en eigen doelstellingen. Dergelijke aanpak maakt het evenwel niet eenvoudig om een echt samenhangend stedenbeleid te ontwikkelen en te voeren voor de Vlaamse steden.

In juni jongstleden heeft federaal minister Daerden, bevoegd voor het grootstedenbeleid, beslist om dit jaar 60 miljoen euro uit te trekken voor het grootstedenbeleid. Die beslissing wordt verantwoord omdat door het aflopen van de contracten met de betrokken steden op 30 juni de tewerkstelling van 500 tot 600 mensen in het gedrang zou komen.

Minister, concreet gaat het om projecten die de leefbaarheid in probleemwijken van grote steden moet bevorderen. Het gaat over het verhogen van de leefbaarheid van de steden, zowel op stads- als op wijkniveau. Zo staat het ook letterlijk vermeld in uw beleidsverklaring voor de steden. Een betere illustratie van een federale overheid die zich op het bevoegdheidssterrein van de gewesten begeeft, kunnen we ons niet indenken.

Minister, werd u als verantwoordelijke voor het Vlaamse stedenbeleid, op de een of andere manier betrokken of om advies gevraagd bij die beslissing? Werd u door de federale minister op de hoogte gesteld van projecten die vanuit het federale grootstedenbeleid worden opgezet om deze op een of andere manier te doen aansluiten bij de initiatieven van het Vlaamse stedenbeleid? Als er een consensus bestaat in Vlaanderen dat het grootstedenbeleid een exclusief Vlaamse bevoegdheid is, wordt het dan geen tijd om de federale overheid daarop te wijzen? Welke stappen zult u hiervoor zetten?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik, mijn kabinet en administratie zijn hierbij betrokken geweest. Mijn antwoord zal van pragmatische aard zijn. Natuurlijk ben ik er voorstander van dat ieder bij zijn bevoegdheden blijft. Zolang de middelen niet bij de Vlaamse overheid zitten, vind ik het een verstandige beslissing van minister Daerden om ze te blijven uitgeven ten behoeve van onze steden. Park Spoor Noord in Antwerpen, de aanpak van de Sas- en Bassijnwijk in Gent: er zijn heel veel projecten voor stadsvernieuwing, leefbaarheid en veiligheid die met dat geld worden betaald in onze grotere steden.

U kent de situatie van de begroting in Vlaanderen. We zijn erin geslaagd om voor volgend jaar opnieuw een begroting in evenwicht te krijgen, maar dat is toch met enige moeite gebeurd. Zomaar 60 miljoen euro op tafel leggen, was ons zeker niet gelukt op dit moment.

Pragmatisch moet ik zeggen: ik ben blij dat zolang niet alles is overgeheveld naar Vlaanderen, dus ook die centen niet, ze verder worden uitgegeven door de federale overheid. Natuurlijk ben ik het met u eens dat het eigenlijk haar bevoegdheid niet is en dat ze op ons terrein komt. Luidop zeggen dat ik liever heb dat de federale overheid dat niet meer doet, zolang wij de mogelijkheid niet hebben om dat te doen, vind ik gevaarlijk. Ik hoop dat u begrijpt dat ik als minister van Steden zowel een principiële als een pragmatische houding aanneem in afwachting van het antwoord op mijn principiële vraag.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, ik zit op dezelfde golflengte als u. Zolang die bevoegdheid bij de federale overheid zit en zolang er middelen voor worden vrijgemaakt, is het natuurlijk verstandig om er gebruik van te maken. Als de discussie vaag is, dan moet die worden uitgeklaard. Ik zou graag willen dat het federale grootstedenbeleid wordt overgeheveld naar Vlaanderen. De besprekingen over de vorming van een federale regering zijn misschien een goed moment om dit aan te grijpen.

Zeggen dat er, zolang ze geld geven, geen probleem is en die twee bevoegdheden naast elkaar laten lopen, lijkt me niet verstandig. Het zou goed zijn dat u die bevoegdheid voor de volle 100 percent uitoefent en daarvoor ook de middelen krijgt. U kunt het federale niveau daarop aanspreken en vragen dat die bevoegdheid en de middelen naar u, naar Vlaanderen, komen. Daarvoor vindt u in mij een medestander. Ik zal deze zaak verder opvolgen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik ben een beetje verrast door de vraag omdat de problematiek van de overheveling van het luikje stedenbeleid van de federale overheid naar de regio's uitgebreid aan bod is gekomen bij de bespreking van de beleidsnota van de minister. Ik denk dat er in dit gremium een kamerbrede consensus is dat die overheveling moet gebeuren. Ikzelf heb dit aangehaald bij de beleidsnota, net als mevrouw Homans. Dit kan voor extra budgettaire ruimte zorgen. Daarover zijn we het eens. Dat hadden we al besproken.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Ik kan beide collega's bijtreden. De heer Yüksel stelt terecht dat, terwijl de periode van vaagheid blijft duren, we moeten eisen dat we betrokken worden. Minister, het is waar, zoals u stelt, dat het beter is dat die gelden toch nog federaal worden toebedeeld aan die lovenswaardige projecten dan helemaal niet. In tussentijd moet er wel een zekere betrokkenheid zijn, tot de definitieve overheveling van die totale bevoegdheid.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de blokkering van vergunde hernieuwbare-energieprojecten in het noorden van West-Vlaanderen wegens te weinig hoogspanningscapaciteit

Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het tekort aan capaciteit op het hoogspanningsnetwerk

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister, mijn vraag gaat over een op zich enigszins absurde situatie waarbij enkele projecten van hernieuwbare energie tegen elkaar inwerken door een tekort aan capaciteit op het net. In het noorden van West-Vlaanderen kunnen naar schatting tien vergunde hernieuwbare-energieprojecten niet worden uitgevoerd. Ze krijgen geen toelating om hun stroom af te zetten wegens een capaciteitstekort op het hoogspanningsnetwerk van Elia. Tot 2014 zou volgens mijn informatie alle capaciteit gereserveerd zijn voor de windmolenparken op zee. Ten vroegste in 2014 zou er een nieuwe hoogspanningslijn komen, die andere initiatieven zou toelaten om hun elektriciteit af te zetten op het net.

Er zijn dus projecten die niet kunnen worden uitgevoerd. Het ene project van groene energie verhindert blijkbaar dat het andere er komt. Ik heb in mijn vraag een aantal projecten opgesomd. De Vlaamse Regering spoort investeerders en bedrijven aan om hernieuwbare-energieprojecten op te zetten, maar zij kunnen hun elektriciteit niet afzetten. Uiteraard leggen zij zich niet neer bij de toestand. Ze betwisten de beslissing van Elia om absolute voorrang te geven aan de offshore windparken, terwijl sommige projecten complementair zijn.

Een bijkomende factor is dat de groene energie op land meetelt om de Vlaamse doelstellingen te halen inzake hernieuwbare-energiebronnen en de windmolens op zee blijkbaar niet. Die tellen wel mee voor het halen van de federale doelstellingen.

Minister, u hebt al toegegeven dat u op de hoogte bent van het probleem. Is er al contact geweest met die bedrijven en met Elia?

Hebt u in uw ondersteuningsbeleid met betrekking tot hernieuwbare energie rekening gehouden met het effect van de offshore windturbineprojecten op de bezetting van het hoogspanningsnet in de provincie West-Vlaanderen? Ik veronderstel dat er in de toekomst nog nieuwe offshore windmolenparken bij komen. Misschien spreken we eerder op lange termijn, maar toch.

Welke stappen kunt u ondernemen of hebt u al ondernomen om ervoor te zorgen dat ook andere hernieuwbare-energieprojecten hun elektriciteit kunnen afzetten op het net?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Mijn vragen sluiten aan bij die van de heer Sintobin. Door het huidige capaciteitstekort op het hoogspanningsnet van Elia kunnen enkele projecten voor duurzame energie in de zone Oostende-Brugge-Zeebrugge, voorlopig althans, niet worden uitgevoerd.

Er liggen bevoegdheden bij de gewesten en federaal. Vervelend is inderdaad dat de windmolenparken op zee wel meetellen om de Europese doelstellingen te halen op federaal, maar niet op Vlaams niveau. De verklaring is eenvoudig: ons grondgebied strekt zich maar uit tot de laagwaterlijn. De rest is nog altijd België.

Een probleem is dat het door die verschillende bevoegdheden bijvoorbeeld voor vergunningen een heel kluwen blijft. Dat hebben de bouwers van de windmolenparken aan den lijve ondervonden. Ook op andere gebieden dan de windmolens, om de visserij niet te noemen, is dat trouwens het geval.

Minister, is er overleg geweest met de federale collega's en met de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG)? Wat waren de conclusies van dat overleg? Wordt er druk gezet op Elia om het probleem aan te pakken?

Welke initiatieven wil de Vlaamse Regering nemen met het oog op een oplossing van het probleem?

We weten dat bepaalde projecten niet kunnen worden uitgevoerd. Kunt u ons zeggen om welke projecten het precies gaat in de streek Brugge-Oostende?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, ik sluit me graag aan bij de collega's uit West-Vlaanderen, al ben ik zelf geen West-Vlaming. De problematiek leeft heel sterk in de provincie West-Vlaanderen. Ik denk dat de West-Vlaamse collega's ook heel goed weten dat het hier gaat over het Stevinproject. Voorzitter, in dat verband stel ik voor Elia uit te nodigen om dat belangrijke Stevinproject hier eens uit de doeken te doen. Het is immers een heel omvangrijk project, waar ook gemeenten en lokale besturen uit Oost-Vlaanderen, zoals mijn gemeente, bij betrokken wordt. Het zou goed zijn dat het eens wordt toegelicht.

Minister, ik weet dat het Stevinproject momenteel in de plan-MER-fase (milieu-effectenrapport) zit en dat men het denkt te realiseren eind 2014. Dat is natuurlijk nog heel lang. De bedrijven die daar aan het investeren zijn, hebben nu geen oplossing. Denkt Elia eraan om tijdelijke oplossingen aan te reiken en tijdelijk het net te versterken of extra te injecteren?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, ik wil de minister de suggestie doen om een aantal maatregelen die werden voorgesteld door de commissie-Sauwens, de Commissie Versnelling Maatschappelijk Belangrijke Investeringsprojecten, ook hier ter harte te nemen. Zoals mevrouw Taeldeman zegt, gaat het om het Stevinproject en de noodzakelijke versterking van het hoogspanningsnet in delen van West-Vlaanderen en een stukje van Oost-Vlaanderen.

Als we kijken naar de procedure vooraleer er concrete investeringen op het terrein gerealiseerd kunnen worden, dan zijn we voor jaren vertrokken. Het klopt dat we vandaag bezig zijn met het plan-MER, met een kennisgevingsprocedure, een openbaar onderzoek dus. Daarna moet dan nog een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan volgen, opnieuw met een openbaar onderzoek. Als het dan even tegenzit en we worden niet vrijgesteld van een project-MER, dan moet dat ook nog doorlopen worden, opnieuw met een kennisgevingsprocedure en een openbaar onderzoek. Daarna volgt dan de stedenbouwkundige vergunning, opnieuw met een openbaar onderzoek. Dat lijkt me van het goede te veel en een inflatie aan studies en openbare onderzoeken over allemaal krek hetzelfde project. Eén gedegen openbaar onderzoek zou in se moeten volstaan.

Minister, ik dring hier dan ook aan op bekwame spoed in de Vlaamse Regering om werk te maken van de aanbevelingen van de commissie-Sauwens tot versnelling van maatschappelijk belangrijke investeringsprojecten. Dat dit een belangrijk investeringsproject is, daaraan twijfelt niemand. Laten we dan ook de suggesties die we daarover geformuleerd hebben ter harte nemen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Collega's, iedereen weet dat de kern van de discussie erover gaat dat een belangrijk aandeel in de beschikbare capaciteit van Elia vandaag contractueel is vastgelegd voor het grote project van offshoreparken. Het beleid op het vlak van transmissie-infrastructuur wordt natuurlijk federaal gevoerd. Ik kan enkel indirect ingrijpen. Ik doe dat ook. Binnen de marges van mijn bevoegdheden probeer ik maximaal hierop in te grijpen omdat het voor Vlaanderen zo belangrijk is dat we die hernieuwbare energieproductie verder stimuleren.

Mijn uitgangspunt is duidelijk. Ik wil maximale kansen geven aan die investeringen in Vlaanderen, zowel op het land als op zee. Ik denk niet dat de ene vorm van energie de andere zou moeten bekampen. Ze moeten allemaal mogelijk zijn. We hebben ze allemaal ook heel hard nodig.

Het is ook duidelijk. Er is contractueel ruimte voorbehouden voor offshore. Op zich is dat ook een goede zaak. De investeerders moeten immers de zekerheid hebben dat hun financiering rond raakt enzovoort. Ze willen natuurlijk weten dat ze op dat net geraken. Ik heb daar alle begrip voor. In de tussentijd zou er echter iets moeten gebeuren met de niet-

benutte capaciteit. Die capaciteit is er. Die wordt voorlopig gereserveerd. Ze is er wel tot 2014. Vanaf 2014 is er, laten we hopen, een versterking van dat net. Ondertussen zouden we gebruik kunnen maken van die niet-benutte capaciteit.

In eerste instantie heb ik overleg gevoerd met de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt om de acties af te stemmen. De VREG had eerder ook al initiatieven genomen ten aanzien van zowel Elia als de federale collega-regulator CREG. Die hebben het mogelijk gemaakt om in 2009 een aantal projecten bijkomend aan te sluiten tegen flexibelere voorwaarden. In een eerste fase hebben we projecten met een vermogen van meer dan 60 megawatt alsnog kunnen aansluiten. Dat was al een belangrijke eerste stap.

Er dienen zich nog een aantal extra aansluitingen aan. Die hebben ook netcapaciteit nodig. U hebt er ook allemaal naar verwezen. Op basis van de informatie die we ondertussen verzameld hebben, kan ik u zeggen dat het gaat om zowel bio-warmte-krachtkoppeling (bio-wkk), wind- als zonne-energieprojecten. Ik heb dan ook een initiatief genomen om opnieuw te overleggen met alle vertegenwoordigers van de betrokken partijen. Dat zijn de netbeheerders – Elia, Infrax, Eandis –, de betrokken havenbesturen – Oostende, Zeebrugge –, en de bedrijven – de Provinciale ontwikkelingsmaatschappij (POM) West-Vlaanderen en de Organisatie voor Duurzame Energie Vlaanderen (ODE).

Rond deze problematiek werk ik natuurlijk ook samen met mijn collega uit de federale regering, minister Magnette. Daaruit zijn een aantal sporen van verdere actie gekomen. Zo werken we de voorwaarden uit om, alvast tot het Stevinproject gerealiseerd wordt, nog een aantal extra projecten aan te sluiten onder soepelere aansluitingsvoorwaarden. Dat betekent dat ze zouden kunnen aansluiten. Als het echter nodig blijkt, dan is het wel mogelijk dat ze opnieuw voorrang moeten geven aan offshorewind. Als het bijvoorbeeld hard waait, dan moeten ze voorrang geven aan de offshorewind. Voor het overige zouden ze wel zijn aangesloten. Dat gebeurt dan op een flexibele manier. Zodra het net versterkt is, en volgens de timing van Elia zou dat in 2014 zijn, vallen die projecten natuurlijk weer onder een normaal contract. Dat is een interessante piste, die we nu technisch en juridisch verder uitwerken.

We kijken ook in eerste instantie naar Elia om op korte termijn een inschatting te geven over de bijkomende capaciteit die kan worden vrijgemaakt. Op 1 oktober heb ik daarover een nieuw overleg gepland op mijn kabinet. De oplossing komt erop neer een soort slim elektriciteitsnet in de praktijk te brengen. Zoals u weet, gaat dat ook om een van onze centrale projecten.

Ook is het heel belangrijk dat het Stevinproject zo snel mogelijk plaatsvindt. Daarom neem ik het initiatief alle betrokken partijen bijeen te brengen, om de laatste hindernissen qua vergunningen en dergelijke weg te werken. Ik denk dat dit enigszins een antwoord biedt op de zorg van de heer Martens. Ik ben het helemaal eens met wat de commissie-Sauwens ter zake zegt. Dat wordt ook opgenomen in onze planning. We willen dat ook versnellen als strategisch project. De vraag is of onze initiatieven ter zake voor dit specifieke knelpunt niet te laat zullen komen. Toch zal ik proberen dit wat te coördineren, opdat het zo vlot en zo snel mogelijk zou verlopen.

Het probleem rijst op de eerste plaats bij het transmissienet. We moeten de zaken dus ook afstemmen met de federale overheid. De contacten ter zake met minister Magnette zijn goed. Hij zoekt zelf ook actief mee naar oplossingen. Hij is ook de mening toegedaan dat de ene vorm van hernieuwbare energie de andere niet mag hypothekeren. We werken dus goed samen.

Tot nu toe ben ik ingegaan op de kortetermijnacties. Er waren ook vragen over de langetermijnaanpak. Meer structureel moeten we natuurlijk heel goed in kaart brengen waar er nog ruimte is op het net om nieuwe decentrale elektriciteitsproductie in te passen. Als we dat weten, zal het mogelijk zijn om nieuwe projecten heel concreet te plannen, op basis van

die netcapaciteit. De nodige netaanpassingen en -versterkingen moeten dan in elk geval veel beperkter en goedkoper zijn dan nu. Nu gaan we immers omgekeerd te werk: eerst worden productie-installaties ingepland en dan wordt bekeken welke netcapaciteit er is. We willen de omgekeerde weg volgen. Dat lijkt logischer.

Op initiatief van de VREG hebben de netbeheerders een studievoorstel uitgewerkt. Een gelijkaardige studie in Wallonië heeft aangetoond dat er nog heel veel mogelijkheden waren tot het aansluiten van decentrale productie zonder dure, tijdrovende en vergunningstechnisch complexe investeringen in nieuwe netinfrastructuur. Met andere woorden, laten we eerst bekijken waar we nog gemakkelijk dingen kunnen toevoegen en ze dan daar vooral inplannen, in plaats van lukraak in te plannen om dan te zien voor welke problemen we komen te staan om capaciteit op het net te kunnen zetten. De studie wordt nog dit jaar aangevat. In de loop van 2011 moeten we een beeld krijgen van de onthaalcapaciteit van de netten. In functie daarvan zullen we beter kunnen uitmaken welke investeringen het meest aangewezen zijn.

Dan kom ik tot de groene-energieproductie op zee, de vraag hoe die dan meetelt enzovoort. U weet dat de bevoegdheid voor de productie van elektriciteit in de zeegebieden waar België rechtsmacht heeft, federaal is. Destijds is er inderdaad voor gekozen die Vlaamse, Waalse en federale groenestroomcertificaten niet te koppelen, omdat dat natuurlijk ook eerst een verdeling van de doelstellingen vergt. Zoals u weet, is die er vandaag nog steeds niet. Een koppeling zou ook heel complex zijn, omdat ieder systeem zijn eigenheid heeft. Op korte termijn zal daar dus ook geen verandering in komen. Natuurlijk blijft die mogelijkheid wel bestaan. De Vlaamse groenestroomdoelstelling voor 2020 is zo geformuleerd in het decreet dat ze, indien nodig, kan worden aangepast als de groenestroomcertificaten van offshore windmolens zouden meetellen. Heel concreet komt dat erop neer dat de Vlaamse doelstellingen dan omhoog moeten en de federale omlaag. Theoretisch kan dit dus, maar op dit ogenblik lijkt dit niet de meest dringende stap die moet worden gezet.

Er werd me ook gevraagd of er nog andere gelijkaardige problemen zijn in Vlaanderen. Momenteel zijn ons geen problemen gesignaleerd. Het lijkt ons vooral een West-Vlaams probleem, maar we zullen het natuurlijk met heel veel ernst oplossen. We zullen dus eerst bekijken waar capaciteit voorhanden is, om vervolgens in te plannen. Dat zal natuurlijk ook leerzaam zijn voor andere Vlaamse provincies. We moeten die 13 percent halen. Er is nog een hele weg af te leggen. Naarmate we meer willen investeren in die hernieuwbare productie, zullen we immers ook elders op dergelijke problemen stuiten. Wat we nu plannen als structurele langetermijnoplossing, zal ook dienstig zijn voor de rest van Vlaanderen.

Dan kom ik tot de laatste vraag. De doelstellingen en prognoses zijn opgenomen in het actieplan hernieuwbare energie. Ze houden rekening met het algemene potentieel qua nettransport en het kunnen aansluiten op het net in West-Vlaanderen en elders, net als met al geplande netversterkingen op middellange termijn en haalbare netversterkingen op langere termijn. Door die specifieke inplantingslocaties kan het gebeuren dat er toch nog aansluitingsproblemen zouden ontstaan. De netontwikkeling kan, in overleg met de regulatoren en netbeheerders, ook in functie van die gegevens worden bijgestuurd.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, nu het Antwerpse akkefietje is opgelost, kunnen we misschien eindelijk wat meer tijd, energie en zeker ook geld besteden aan het oplossen van West-Vlaamse... *(Opmerkingen)*

Minister, ik dank u alleszins voor uw antwoord. Ik neem er akte van dat er op korte termijn een mogelijkheid bestaat om enkele projecten aan te sluiten. Dat is natuurlijk al een goed punt, maar er moet ook worden gekeken naar de lange termijn. Het omkeren van de redenering lijkt me inderdaad een goede zaak. Het is al te gek dat investeerders projecten

financieren en opstarten zonder dat ze eigenlijk daadwerkelijk weten of er al voldoende capaciteit is op het net. We zullen dus zeker die studie in 2011 bekijken.

Een ander knelpunt is natuurlijk de versnippering van de bevoegdheden tussen de federale en de Vlaamse overheid. Dat zou ons echter te ver leiden. Ik denk echter dat dit voor iedereen duidelijk is. Belangrijk vind ik de opmerking van de heer Martens. Hij dringt aan op enige spoed in het Stevinproject. De aanbevelingen van de commissie-Sauwens moeten in dit dossier in de praktijk worden gebracht. Er wordt gewag gemaakt van 2014, maar we kennen de traagheid waarmee sommige procedures worden afgerond in Vlaanderen. Ik vrees dus dat 2014 jammer genoeg niet zal worden gehaald.

De voorzitter: Dank u, mijnheer Sintobin. Ik zal uw opmerking over het Antwerpse akkefietje wel uit het verslag laten schrappen. (*Gelach*)

De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, het is natuurlijk jammer dat een aantal projecten niet of voorlopig niet kunnen worden uitgevoerd. Het zou echter nog erger zijn, mocht de vergunning van bepaalde vergunde projecten vervallen omdat ze niet tijdig zijn uitgevoerd. Dat zou een nog groter probleem zijn, lijkt me.

Minister, u zegt op een bepaald moment, en de heer Sintobin sluit zich daarbij aan, dat u wilt plannen volgens de capaciteit die het net nog heeft. Ik vind dat geen helemaal sluitende redenering omdat ik vind dat in dezen de ruimtelijke inpasbaarheid het eerste element moet zijn. We kunnen natuurlijk de zaak niet omkeren. Ik denk dat we er bijzonder op moeten letten dat het ruimtelijk kan.

Minister Freya Van den Bossche: Het lijkt me nogal evident dat we dat gaan doen. Ik ga niet eender waar van alles inplanten omdat er toevallig capaciteit is op het net. Ik heb gezegd dat de redenering om eerst te kijken waar we inplanten en dan te zien of we capaciteit hebben, omkeren, en eerst zien of er capaciteit is dan wel kan worden bij voorzien in de planning, misschien logischer is ten aanzien van investeerders, dan gewoon inplannen en later zien dat we met een probleem worden geconfronteerd. Ik zal een van de laatste mensen in Vlaanderen zijn om ze lukraak in te planten zonder rekening te houden met de ruimtelijke ordening en maatschappelijke en milieumatige impact van een dergelijke inplanting.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de uitvoering van het Grond- en Pandendecreet wat de verdeling van de sociale koopwoningen betreft

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister, het decreet Grond- en Pandenbeleid wijst aan de provincies het bepalen van het objectief voor sociale koopwoningen toe om toe te laten dat de gemeenten ze kunnen bouwen.

Het objectief voor de zeventig gemeenten in de provincie Antwerpen is ondertussen vastgelegd. De gemeenten konden een hoger of lager objectief vragen, rekening houdend met de plaatselijke toestand.

Bij deze verdeling en de bepaling van het objectief werd terecht uitgegaan van de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Daarin staat immers duidelijk dat wonen in steden moet worden bevorderd en dat we in de buitengebieden de open ruimte centraal moeten stellen. Daarvoor is er de 60/40-verhouding.

In de praktijk krijgen in de provincie Antwerpen de stedelijke gebieden door die toepassing niet het aantal sociale koopwoningen waarop ze bij toepassing van de 60/40-verhouding recht zouden hebben. De berekening door de provincie gebeurde nogal arbitrair waardoor inwoners van de stedelijke gebieden benadeeld worden.

Ik kom concreet tot het stedelijk gebied Turnhout, waar dat fenomeen zich duidelijk heeft gemanifesteerd. Er zijn vragen gesteld aan de provincie, maar die hield geen rekening met de ingebrachte argumenten. De berekening van de provincie houdt geen rekening met de groeinorm in de stedelijke gebieden. De nulmeting van 2008 is een beetje achterhaald. Ook is de eerste schijf van 10 percent sociale koopwoningen toebedeeld aan gemeenten die er nog geen hadden. Dat geeft later een vertekend beeld bij de toekenning van het objectief voor bijvoorbeeld het Turnhoutse.

Het is van groot belang dat we meer investeren in de sociale koopwoningen, laat daar geen misverstand over bestaan. Wij vinden ook dat dat prioritair moet worden behandeld en dat jonge gezinnen daardoor in het stedelijk weefsel aan hun trekken kunnen komen. Wij willen dat zeker stimuleren.

De vraag van de stadsregio Turnhout om een voorstel te mogen indienen, is niet gunstig onthaald. Het gezamenlijk objectief dat nu bepaald is, zou door de stadsregio in globo en in plus kunnen worden gehaald. De stadsregio zou meer kunnen doen dan het objectief dat de provincie heeft toebedeeld. De vier leden van de stadsregio, drie gemeenten en de stad Turnhout, hebben daarvoor samengewerkt en dat objectief voor henzelf hoger bepaald. Ze menen dat te kunnen halen. Die samenwerking wordt nu in diskrediet gebracht omdat men er geen oren naar heeft. Het is spijtig dat de Vlaamse Regering en de provincie deze mogelijkheid niet toestaan, want we denken dat daar een winst te creëren is.

Wij willen ervoor pleiten dat de Vlaamse overheid en de provincie de werking op stadsregionaal niveau stimuleert en tegemoetkomt aan de verzuchtingen die daar leven. Er is een sterk aanbod van huurwoningen in de stad Turnhout, maar er zijn slechts weinig koopwoningen. Het omgekeerde is waar voor de rand. In de randgemeenten is het aantal sociale huurwoningen beperkt en de koopwoningen zijn meer in aantal. Deze discrepantie zou best weggewerkt worden. Er is een draagvlak voor. Ook de sociale huurmaatschappijen en koopwoningmaatschappijen zijn daarmee bezig. We denken dat er zo beter kan worden ingespeeld op het benutten van de gronden die nu in het bezit zijn van de sociale huisvestingsmaatschappij De Ark. De Ark was zelf vragende partij om deze nieuwe verdeling van quota te ondersteunen.

Minister, kunt u de door de provincie Antwerpen uitgevoerde berekening alsnog bijsturen in een richting dat er meer sociale koopwoningen kunnen worden gerealiseerd in de stedelijke gebieden? Kunt u zodanig bijsturen dat quota worden opgelegd voor het regionaalstedelijk gebied, dus een samenwerkingsverband, in plaats van voor elke gemeente afzonderlijk, zodat men door het samenvoegen van verschillende quota iets meer kan krijgen dan de som van de delen?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, ik heb in mei in deze commissie nog een uiteenzetting gehouden in verband met deze problematiek, meer bepaald dat er snel een daadwerkelijke beslissing zou worden genomen door de provincie Antwerpen. We kregen immers signalen van diverse gemeentebesturen die vanuit hun rol als lokale woonregisseurs heel graag zouden weten wat het quotum is dat door de provincie zal worden vastgelegd in verband met die sociale koopwoningen zodat men verder op een goede manier in het kader van het woonoverleg aan de sociale huisvesting zou kunnen werken.

Er is nu een beslissing genomen door de provincie Antwerpen. In het besluit van de deputatie staat de wijze waarop men dat heeft berekend. Het enige wat men de deputatie zou kunnen verwijten is dat er beter een bijkomende overlegronde zou zijn geweest met de diverse

gemeentebesturen om een toelichting te geven over de wijze waarop men is te werk gegaan. Maar uiteraard is de provincie Antwerpen opgetreden op basis van het Grond- en Pandendecreet in de rol die ze effectief kreeg toegewezen.

Mijnheer Peeters, u verwijst naar de stadsregio. Een stadsregio is heel gekend voor Turnhout, maar in de rest van de provincie Antwerpen is die niet gekend. We kunnen ons ook wat vragen stellen bij de manier waarop de aflijning gebeurt.

De stad Antwerpen was bovendien helemaal geen vragende partij om zoveel extra sociale koopwoningen te krijgen. Op dit moment heeft de sociale huisvestingsmaatschappij Woonhaven bekendgemaakt dat ze in de randgemeenten koopwoningen en koopappartementen wil realiseren. We zien dus dat er een andere reflex komt.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik heb een informatieve vraag. We kennen vaak onze eigen regio goed, maar ik heb geen zicht op Vlaanderen. Minister, hebt u zelf zicht op deze problematiek in het kader van het Grond- en Pandendecreet? Hebt u een beeld van elke provincie? Ik dacht dat men overal rond was, maar blijkbaar is dat niet zo.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: De bestendige deputatie is bevoegd voor de verdeling en baseert zich hiervoor op de gemeentelijke voorstellen. Er is in het decreet niet in een delegatie aan de minister voorzien om eventueel beslissingen te herzien.

Mijn administratie heeft informatie van de deputatie gevraagd. In de provincie Antwerpen ligt het aantal koopwoningen dat is toebedeeld aan elke gemeente, tussen 0,68 en 0,99 percent van het totaal aantal huishoudens. Ik heb ook gevraagd naar het stedelijk gebied Turnhout en de verhouding daar tot de algemene verdeling. Het blijkt dat de verhouding van wat de stad Turnhout heeft gekregen tot de andere stedelijke gebieden vrij goed is. U weet dat er in het initiële voorstel 113 sociale koopwoningen waren. Turnhout liet weten dat dit veel te weinig was. Het aantal is dan opgetrokken tot 187. Ik heb de indruk dat de deputatie toch rekening heeft gehouden met de opmerkingen van de stad Turnhout. Ook omgekeerd heeft men dat gedaan, want hier en daar waren er meer woningen toegewezen dan men zag zitten. De deputatie heeft er maximaal rekening mee proberen te houden.

Ik ben er een groot voorstander van dat elke gemeente haar sociaal objectief heeft. Dat is ook de essentie van het Grond- en Pandendecreet. Als we alles concentreren in een aantal steden en gemeenten, dan valt het concept van de spreiding weg. Het is ook een mooi gegeven dat mensen, ongeacht van waar ze komen, in welke gemeente ze ook banden hebben en waar ze ook willen blijven wonen, de mogelijkheid hebben om betaalbaar als huurder of eigenaar te wonen. Daaraan zou ik niet graag raken. Het blijft voor de deputatie een moeilijke evenwichtsoefening.

Er is ook het gegeven van de beperkte budgetten. Als de budgetten groter zouden zijn, dan kon de deputatie iedereen geven wat hij minstens vroeg. Dat kan dus niet: er is maar wat er is.

Als er van de stad Turnhout of de deputatie een vraag is om nog eens te overleggen, dan wil ik hen graag uitnodigen. Ik ben altijd bereid tot overleg. Ik heb ook met de provincie Limburg overlegd over een aantal knelpunten. Ik wil dat dus altijd doen, enerzijds als een soort bemiddelaar en anderzijds als voorbereiding op de evaluatie die gepland is in 2011. In 2011 komt er een evaluatie voor de objectieven sociale koop, wat in het decreet staat. Het is goed dat we van gemeenten en deputaties feedback krijgen.

Mevrouw Heeren, ik krijg signalen dat er mogelijk een meervraag voor sociale koop zou zijn, niet alleen in de provincie Antwerpen, maar ook in de provincie Limburg. Ik ga dat ook bekijken bij de evaluatie in 2011. De deputaties zijn klaar met de verdeling, maar in Limburg is er blijkbaar een sterke meervraag. Dat moet bekeken worden, ook in het kader van de budgetten die in de toekomst mogelijk kunnen worden vrijgemaakt. De beslissingen zijn dus

overall genomen, maar specifiek in de provincies Antwerpen en Limburg zijn er knelpunten die bijna altijd te maken hebben met een lager sociaal objectief dan men eigenlijk had gewild. Daar kunnen we misschien, op basis van de evaluatie in 2011, lessen uit trekken en onderzoeken wat er kan worden gedaan.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik wil even reageren op de opmerkingen van de heer de Kort. Mijn vraag is niet om het systeem zoals nu bepaald is in het Grond- en Pandendecreet, in vraag te stellen of te herzien. Ik wil alleen een opening bepleiten voor een specifieke dynamiek die in de stadsregio Turnhout aanwezig is. Misschien is die hier niet goed genoeg bekend. Het is wel opgenomen in het Groenboek van de Vlaamse Regering. Het gaat om een samenwerking tussen de stad Turnhout en drie omliggende gemeenten: Vosselaar, Beerse en Oud-Turnhout. De vier gemeenten samen met de sociale huisvestingsmaatschappij De Ark – een fusie van de Kleine Landeigendom en de Turnhoutse Maatschappij voor Huisvesting – bepleiten een systeem en hebben becijferd dat ze met vier meer kunnen realiseren op het vlak van sociale koopwoningen dan hen is toebedeeld door de bestendige deputatie. Ze kunnen dat doen in de 60/40-verhouding zoals wordt bepaald door het Structuurplan Vlaanderen en gebaseerd op de afbakening stedelijk gebied Turnhout wat de taakstelling Wonen betreft. Ze kunnen dus in het centrum meer realiseren dan de provincie toebedeelt, zonder de trend te bevestigen om sociale koopwoningen in de stad te bouwen en riant op de buiten te gaan wonen. Men wil dat niet. Men wil ook de omliggende gemeenten hun verantwoordelijkheid laten opnemen om ook daar sociale koopwoningen te realiseren.

Het proces is dus bezig. Minister, u zegt dat u het gesprek wilt voeren. Dat zal niet lang meer duren. De vier gemeenten gaan een pilootproject voorstellen om net het aspect van het creëren van sociale koopwoningen in de stadsregio een surplus te geven. Ik hoop dat dan de mogelijkheid bestaat om dit pilootproject een extra stimulans te kunnen geven.

Minister Freya Van den Bossche: Als het project goed is, zal ik het altijd met plezier onderzoeken.

Mevrouw Heeren, ik wil iets licht corrigeren. We hebben het voor alle zekerheid nog eens gecheckt bij alle provincies. In Limburg en Oost-Vlaanderen is men klaar, maar is de beslissing nog niet meegedeeld aan de gemeenten. Blijkbaar moet dat nog in de loop van oktober de laatste fase kennen, voor het is afgerond. Die plannen zijn wel klaar, alleen is het puur regelgevend nog niet helemaal afgerond.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Valerie Taeldeman tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het nationaal actieplan hernieuwbare energie

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, minister, collega's, de Europese hernieuwbare-energie richtlijn legt doelen vast voor hernieuwbare energie om tegen 2020 een aandeel van 20 percent in de totale energiemix van de Europese Unie te bereiken. De EU-landen moesten uiterlijk tegen 30 juni 2010 nationale hernieuwbare-energieactieplannen indienen. In dat plan moet België uitleggen hoe het tegen 2020 voor minstens 13 percent hernieuwbare energie zal zorgen. In het plan moet worden toegelicht op welke manier we de vooropgestelde doelstellingen zullen behalen.

In het voorjaar van 2010 hebben diverse werkgroepen, waaronder de groep ENOVER (Energieoverleg), het actieplan en de verdeelsleutels voorbereid. In de week van 23 augustus diende ik mijn vraag om uitleg in, en op vrijdag 27 augustus konden we allemaal in de kranten lezen dat België te laat was met het indienen van het actieplan hernieuwbare energie. Federaal minister Magnette reageerde door te zeggen dat de vertraging te maken had met de val van de federale regering en met de vakantieperiode. Hij liet tevens verstaan dat het actieplan op de agenda van het Overlegcomité van half september zou worden geagendeerd.

Minister, gelet op het belang en de impact van het actieplan hernieuwbare energie wil ik u enkele vragen stellen. Met mijn eerste vraag wilde ik nagaan of het actieplan tijdig was ingediend, maar ondertussen weten we allemaal dat dit niet tijdig gebeurde. Minister, welke reden hebt u hiervoor verkregen? Zijn wij vanuit Vlaanderen wel klaar met onze input? Welke acties, specifiek voor Vlaanderen, werden in dit nationale actieplan opgenomen? Kunt u een toelichting geven bij de doelstellingen die Vlaanderen wil bereiken op het vlak van hernieuwbare energie tegen 2020?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: We zijn inderdaad te laat met ons actieplan, en we bevinden ons in weinig benijdenswaardig gezelschap. We zijn het enige West-Europese land dat het actieplan niet op tijd heeft klaargekregen. De andere vijf landen die er nog niet klaar mee waren op 1 september, waren Slovakije, Polen, Letland, Hongarije en Estland. Dat zijn niet meteen de koplopers inzake hernieuwbare en groene energie. Dat contrasteert met onze eigen doelstellingen uit het regeerakkoord. Bovendien zijn we op dit moment ook voorzitter van de Europese Raad, wat het dubbel jammer maakt dat we niet tijdig klaar waren.

In principe zou het Overlegcomité op 15 september samenkomen. De vraag is wat daar is uitgekomen. Is er een akkoord over de verdeling van de inspanningen en over de doelstellingen? Welke doelstellingen gaat Vlaanderen zich stellen op dat vlak?

Minister, een belangrijk onderdeel van ons potentieel inzake hernieuwbare energie is wind. U hebt in het begin van dit jaar aangegeven dat u tegen 2020 een verviervoudiging van onze capaciteit mogelijk achtte. Wat is daarvan opgenomen in het ontwerpactieplan? Voor de realisatie van het verdere traject was het belangrijk om met de ministers Muylers en Schauvliege te overleggen over een ruimtelijk afwegingskader en een eventuele aanpassing aan de VLAREM-regelgeving. Kunt u daarover een stand van zaken geven?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: De tekst van het door Vlaanderen voorgestelde actieplan is een gedetailleerd overzicht van de belangrijkste bestaande gewestelijke en federale maatregelen. Nieuwe maatregelen worden in algemene termen opgenomen. Het betreft ook enkele maatregelen die al aangekondigd waren. We gaan geen voorafname doen over de nog af te ronden lastenverdeling.

Wat zijn, kort samengevat, de nieuwe maatregelen? Een actieplan groene warmte om een minimumaandeel hernieuwbare energie in gebouwen, opleidingen en certificatie van installateurs en projecten over de beschikbaarheid van biomassa te vergroten. Die acties hebt u in de beleidsnota Energie 2009-2014 kunnen lezen.

Naast de maatregelen zijn ook de cijfers belangrijk. In het momenteel voorbereide actieplan staan geen verdelingen van doelstellingen. Het bevat enkel de nationale cijfers die we moeten halen. Er is ook nog geen voorafname op de engagementen van welke entiteit ook in het kader van de opnieuw op te starten gesprekken over de lastenverdeling. Die lastenverdeling wordt niet aangepakt in dit plan.

Het ontwerp van nationaal actieplan is op 16 juli meegedeeld aan de Vlaamse Regering. Er waren een aantal punten waarop we met andere deelnemers van mening verschilden. Als u zo'n plan met vier moet maken, is dat altijd wat lastiger dan als u het alleen kunt doen. Het

gaat niet om grote problemen. Gisteren heb ik een nieuw gecoördineerd voorstel van de federale overheid ontvangen. Ik ga dat doornemen en nagaan of het een antwoord biedt op de belangrijkste vragen en bezorgdheden van de gewesten. Als dat zo is, dan kan het heel snel worden afgerond. Het is wel belangrijk dat iedereen zich in het plan kan herkennen.

Vlaanderen heeft zijn werk gedaan. De Vlaamse Regering heeft haar luik in juli goedgekeurd. Er is nog een verschil van mening over een aantal zaken tussen de gewesten onderling, maar dat is oplosbaar. Ik denk dat federaal minister Magnette dat nu probeert te doen door het nieuwe voorstel rond te sturen.

Het Vlaamse Gewest werkt sinds 2009 actief mee aan het voorbereiden van het nationaal actieplan. Het Vlaams Energieagentschap (VEA) werkt ook mee aan de technische voorbereidingen in de werkgroep hernieuwbare energie van ENOVER. Mijn adviseurs werken mee aan de politieke onderhandelingen, onder andere over de lastenverdeling, tot die stilvielen door de gebeurtenissen op het federale niveau, en aan de eindtekst van het nationale actieplan sinds we dat eind juni van de ENOVER-werkgroep kregen.

Het plan op zich is niet bindend en is in die zin vergelijkbaar met andere actieplannen die lidstaten moeten indienen in uitvoering van de Europese richtlijnen. Enkel de doelstellingen voor 2020 zijn wel bindend. De maatregelen die we opsommen niet, die zijn indicatief. Er kunnen ook nieuwe maatregelen aan worden toegevoegd.

De Europese richtlijn bevat wel ook een aantal indicatieve doelstellingen voor de periode tussen 2010 en 2020. Als België die tussentijdse doelstellingen niet haalt, moet een nieuw actieplan met voldoende bijkomende maatregelen worden voorgelegd. De doelstellingen zelf zijn dus bindend en er wordt gemonitord. Als we niet op de goede weg zijn, zullen we dat op tijd weten en zal er moeten worden bijgestuurd.

Zolang er geen lastenverdeling is vastgelegd, is de doelstelling van het Vlaamse beleid niet gekend. U weet dat het uitgangspunt van het regeerakkoord is: het grootste deel van de doelstelling – en als het kan de volledige doelstelling – wordt binnenlands gerealiseerd. Dat kunnen we allemaal pas goed en wel beslissen wanneer die lastenverdeling gebeurd is.

De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) voert in opdracht van het Vlaams Energieagentschap een impactstudie uit. Daarbij worden een aantal scenario's voor hernieuwbare energie onderzocht op het vlak van productiekosten en impact van emissies. Ik denk aan CO₂, NO_x, SO₂ en fijn stof. Die studie wordt nu afgerond. In de komende maanden wordt die verder besproken. De onderzochte scenario's zijn afgestemd op de eind 2009 gepubliceerde prognosestudies voor hernieuwbare-energiebronnen tot 2020.

Daarnaast heeft de VITO ook de studie geactualiseerd naar de steun die noodzakelijk is om de productie van de groene stroom te realiseren. Ook daarop zullen wij ons baseren.

Momenteel blijkt uit die onderzoeken dat, om de doelstelling te kunnen bereiken, het zeker noodzakelijk zal zijn om bijkomend in een ondersteuningsmechanisme te voorzien voor groene warmte, vooral ook omdat groene warmte een zeer groot bijkomend potentieel biedt aan een relatief lage kost. Het VEA werkt nu een concreet voorstel uit waarover dit najaar nog politieke besluitvorming zou moeten kunnen worden opgestart.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Bedankt, minister, voor uw antwoord. Iedereen heeft blijkbaar hard gewerkt, ook het VEA, dat heeft meegewerkt aan dat ontwerpplan. U hebt het ook over de VITO, die daarmee bezig is en nog studies voorbereidt. Ook het Instituut Samenleving en Technologie (IST), uit eigen huis, heeft interessante bijdragen geleverd tot dat actieplan hernieuwbare energie.

Ik wil graag vragen, ook aan de voorzitter, of er in de commissie Energie een meer gedetailleerde toelichting kan worden gegeven over die doelstellingen. Minister, u hebt nu kort enkele zaken opgesomd, zoals groene warmte, gebouwen en biomassa. Deze belangrijke materie zou toch gedetailleerd moeten worden toegelicht in deze commissie zodat het Vlaams

Parlement weet wat wordt verwacht en wat de doelstellingen zijn voor de overheden, ook voor de lokale besturen, onze bedrijven en onze inwoners.

De voorzitter: De minister zegt juist dat ze daartoe zeer graag bereid is, maar zolang er geen plan is, kan er uiteraard niets worden voorgesteld.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Zodra het er is.

De voorzitter: Met veel plezier.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de waarborgstelling door sociale huisvestingsmaatschappijen

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister, volgens een recente mededeling van de VMSW zouden de lokale sociale huisvestingmaatschappijen geen waarborg meer vragen aan architecten of bureaus waar zij een studieopdracht aan geven, of toch uiterst zelden. Nochtans zijn ze daartoe verplicht door een KB op de overheidsopdrachten, zeker als het gaat over opdrachten die de 67.000 euro overschrijden. Bij bedragen onder die grens mogen ze eventueel afwijken indien zij dit motiveren.

Waarom komt de VMSW nu met die vaststelling? Zijn er concrete problemen vastgesteld of is er sprake van een zorgwekkende evolutie? Volstaat een motivering in dergelijke zin om juridische verwijten te voorkomen? Met andere woorden, kan een bestuur van een sociale huisvestingmaatschappij dat afziet van een vraag tot waarborgstelling en deze beslissing motiveert, nog aangeklaagd worden wegens het niet respecteren van dat KB, los van de grootte van het bedrag?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik denk dat daar misschien een klein misverstand kan zijn. Bij de overheveling van de afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur naar de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) bleek dat de twee diensten anders handelden ten aanzien van die borgstelling. Er was dus grote verwarring en onduidelijkheid over de bestaande regelgeving.

Het enige dat de VMSW nu heeft gedaan, is dat wettelijk kader nog eens schetsen zodat iedereen weet waaraan zich te houden. Er is niets veranderd. Er was geen concrete aanleiding of een concreet probleem, maar er was verwarring sinds BBB. Ze hebben het gewoon nog eens heel duidelijk uitgelegd en gezegd wat men wel en niet kan doen.

Het komt erop neer dat boven het grensbedrag van 67.000 euro een borg moet worden gesteld. Als men onder dat grensbedrag blijft, mag men er mits een motivering van afwijken. Als men dat heeft gemotiveerd, hoeft men ook niet bevreesd te zijn voor een of andere juridische procedure. Er is dus niets gewijzigd aan de regelgeving, er was gewoon verwarring ontstaan.

De heer Marc Hendrickx: Minister, dat volstaat.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■